

Sprawozdanie z działalności Zarządu Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu Bug za 2014 rok

W swojej dwudziestoletniej historii Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug wdrożyło szereg zamysłów i inicjatyw transgranicznych w polsko-białorusko-ukraińskim partnerstwie. Będąc liderem wśród partnerów, odpowiadając potrzebom czasu, polska strona inicjowała szereg projektów z zakresu kultury i turystyki transgranicznej.

Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina stworzył możliwość zrealizowania projektu obejmującego kulturę, turystykę oraz wiele innych zagadnień współpracy regionów granicznych Polski, Ukrainy i Białorusi. W ramach projektu „**GIS across the border – wspólna platforma zarządzania przestrzenią w Euroregionie Bug**” stworzyliśmy doskonałe narzędzie do poprawy atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej terenów przygranicznych województwa Lubelskiego w Polsce, obwodów Brzeskiego na Białorusi oraz Wołyńskiego na Ukrainie. Jest to geoportal Euroregionu Bug.

GIS, to znaczy geograficzny system informacyjny – to system gromadzenia, przechowywania, analizy i graficznej wizualizacji danych przestrzennych i powiązanych z nimi informacji. Do takich danych zaliczają się mapy cyfrowe i plany w różnych skalach, cyfrowe dane o terenie itd. Spektrum zastosowania technologii GIS jest bardzo szeroki: kartografia, inwestycje, ekologia, turystyka, budownictwo.

Tworząc geoportal Euroregionu Bug wzięliśmy za podstawę ideę gromadzenia szerokiego zakresu danych tematycznych w jednym zintegrowanym systemie zarządzania informacją geograficzną. Użytkownicy geoportalu mogą pozyskać informacje o terenach inwestycyjnych, konsulatach i przejściach granicznych, zabytkach w Euroregionie Bug, gospodarstwach agroturystycznych oraz bazie noclegowej. Na bazie dostępnych danych istnieje możliwość przeprowadzenia analiz, wydruków map oraz dzielenia się z innymi użytkownikami informacją geograficzną w formie map papierowych bądź interaktywnych (np. linku do widoków mapy). Geoportal jest dostępny publicznie, jest on skierowany do szerokiego kręgu odbiorców: od przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, służb statystycznych Polski, Ukrainy i Białorusi, do przedsiębiorców, turystów i innych osób, zainteresowanych polsko - białorusko – ukraińskim pograniczem. W zależności od stopnia zaawansowania korzystającego geoportal proponuje aplikacje w wersji podstawowej i rozszerzonej.

Uruchomiony w styczniu 2015 roku geoportal Euroregionu Bug cieszy się dużym zainteresowaniem odwiedzających, przez dwa pierwsze tygodnie zarejestrowano ponad 500 wejść. Dominują odsłony wykonane z Białorusi, Polski i Ukrainy. Wyraźnie zaznacza się spora ilość

użytkowników logowanych z Rosji, a w dalszej kolejności z Norwegii.

Już od marca bieżącego roku samorzady członkowskie mogą zgłaszać propozycję wprowadzenia nowych informacji dotyczących obszaru danego samorządu z zakresu, przede wszystkim, szeroko rozumianej turystyki, dziedzictwa kulturowego, ochrony zdrowia, inwestycji, infrastruktury.

Drugi, nie mniej istotny produkt tego projektu to wspólna Koncepcja funkcjonalno-przestrzenna rozwoju Euroregionu Bug do 2020 roku. Powstały w trakcie realizacji wspólnego projektu i zaakceptowany przez Zarząd SS ERB dokument jest próbą stworzenia podstaw planistycznych do rozwoju Euroregionu Bug. Koncepcja, stworzona na podstawie trzech opracowanych studiów programowo - przestrzennego rozwoju regionów członkowskich Związku Transgranicznego Euroregionu Bug, zawiera szczegółową informację z zakresu gospodarki, społeczeństwa oraz środowiska z obszaru Euroregionu Bug. Opracowanie będzie bardzo pomocne dla samorządowców, studentów i wszystkich zainteresowanych pozyskaniem informacji z zakresu zagospodarowania przestrzennego obszarów nadbużańskich.

W ramach tegoż Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2007 – 2013 współpracujemy z partnerami z Białorusi i Ukrainy realizując jedyny w programie projekt z zakresu rolnictwa.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania klimatyczne i geograficzne, podobną strukturę gospodarczą regionów przygranicznych – Lubelszczyzna, Wołyń oraz Brzeszczyzna są typowymi regionami rolnymi, - istotne dla rozwoju współpracy transgranicznej jest nawiązanie i wzmocnienie współpracy gospodarstw rolnych na obszarze Związku Transgranicznego „Euroregion Bug”. Wspomniane gospodarstwa rolne nie posiadają informacji o profilach działalności gospodarstw rolnych z państw sąsiadujących, mają znikomą możliwość pozyskania wiedzy o kierunkach rozwoju rolnictwa za „miedzą”. Projekt tworzy dla nich unikalną możliwość nawiązania współpracy w celu wymiany doświadczenia, a także założenia i rozwoju wspólnego biznesu.

W projekcie pt. **„Stworzenie wspólnej bazy informacyjnej gospodarstw rolnych Związku Transgranicznego „Euroregion Bug”** nasze stowarzyszenie jest polskim partnerem. Liderem projektu jest Brzeski Obwodowy Związek Rolniczo - Przemysłowy z Brześcia, partnerem ukraińskim - Instytucja Komunalna Wołyńskiej Rady Obwodowej „Agencja rozwoju Euroregionu Bug”. Celem projektu jest wzmocnienie współpracy informacyjnej pomiędzy gospodarstwami

rolnymi obszarów przygranicznych Polski, Ukrainy i Białorusi.

Najważniejsze zadanie w projekcie to stworzenie wspólnej bazy informacyjnej gospodarstw rolnych z obszaru Związku Transgranicznego „Euroregion Bug”. Zebrane przez partnerów dane gospodarstw rolnych regionów przygranicznych Polski, Ukrainy i Białorusi zostały opracowane przez Lidera projektu i umieszczone jako baza gospodarstw rolnych na stronie internetowej projektu w językach polskim, ukraińskim i rosyjskim. Ta baza ukaże się też w postaci informatora w wersji papierowej oraz na płytach CD.

Zaplanowaliśmy w projekcie organizację trzech konferencji międzynarodowych z zakresu rolnictwa, na których zostaną przeanalizowane problemy branży rolnej na terenach przygranicznych, a międzynarodowi eksperci poczynią próby wskazania dróg rozwiązania tych problemów. Planujemy ponadto zawiązanie partnerstwa międzynarodowego w celu realizacji w perspektywie wspólnych przedsięwzięć z zakresu rolnictwa.

W dniach 10 - 11 marca 2015 roku pierwsza z trzech konferencji odbyła się w Brześciu. Zainteresowani nawiązaniem współpracy polsko – białorusko- ukraińskiej rolnicy trzech państw mieli możliwość zapoznać się ze strukturą i specyfiką rolnictwa sąsiadów, kilku rolników zaprezentowało swoje gospodarstwa. Polska i ukraińska delegacja zwiedziła również gospodarstwa rolne JAKVIL, specjalizujące się w produkcji borówki. Konferencja końcowa projektu zostanie przygotowana po stronie polskiej.

Na szczególną uwagę zasługuje projekt parasolowy **„Kultura pogranicza pomostem integracji społeczności lokalnych w Euroregionie Bug”**. Projekt ten tworzy podstawy rozwoju współpracy transgranicznej na dwóch poziomach pomiędzy Partnerami Wiodącymi mikroprojektów i ich partnerami z Ukrainy lub Białorusi, oraz pomiędzy Stowarzyszeniem Samorządów Euroregionu Bug i beneficjentami realizującymi projekty transgraniczne. Celem głównym projektu jest wsparcie inicjatyw społeczności lokalnych Związku Transgranicznego Euroregionu Bug w zakresie podtrzymywania wspólnych tradycji kulturalnych.

Nasze stowarzyszenie występuje w tej inicjatywie w roli Lidera projektu, partnerami wiodącymi mikroprojektów jest jedenaście samorządów i organizacji pozarządowych z Polski, Ukrainy i Białorusi. Ogólna wartość dofinansowania wynosi 439 419, 67 EUR, z czego na dofinansowanie 11 mikroprojektów zostanie przekazanych 443 858,96 EUR.

W 2014 roku zostały zrealizowane trzy mikroprojekty, natomiast pozostałe zakończą się w bieżącym roku.

Priorytetem działalności stowarzyszenia jest współpraca z partnerami z Ukrainy i Białorusi, tym niemniej doświadczenie SSERB oraz dobra współpraca z samorządami członkowskimi poziomu regionalnego i lokalnego pozwala nam nawiązać współpracę z innymi państwami Partnerstwa Wschodniego, żywo zainteresowanymi pozyskaniem polskich doświadczeń w zakresie transformacji ustrojowych, rozwoju regionalnego oraz zarządzania i finansowania administracji samorządowej. Przykładem takiej działalności jest organizacja wizyty studyjnej rolników i przedstawicieli biznesu rolnego z Mołdawii w celu pozyskania polskiego doświadczenia z zakresu rozwoju biznesu rolnego. W sierpniu 2014 roku Euroregion Bug gościł 14-osobową delegację z Mołdawii. Podczas wizyty studyjnej uczestnicy delegacji wykazali żywe zainteresowanie przejęciem polskiego doświadczenia w zakresie przemian i dalszego rozwoju rolnictwa, bowiem Lubelszczyzna, podobnie jak i Mołdawia, jest regionem rolnym. Przedmiotowa wizyta studyjna miała na celu zaprezentowanie polskiego doświadczenia w rozwoju rolnictwa po zmianie ustroju politycznego i gospodarczego w Polsce oraz form i kierunków rozwoju rolnictwa w celu zastosowania zdobytej wiedzy w Mołdawii. Uczestnikom wizyty zostały zaprezentowane zagadnienia z zakresu spółdzielczości, kapitału prywatnego oraz grup producenckich w rolnictwie, mleczarstwie, szkółkarstwie i przetwórstwie, a także sposób organizacji sprzedaży wytworzonych produktów. W ramach programu kulturalnego zorganizowano zwiedzanie znanych turystycznych miejsc Lubelszczyzny.

Wizyta została zrealizowana w ramach Programu „Przemiany w regionie” – RITA ze środków Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Partner mołdawski wykazuje duże zainteresowanie kontynuacją współpracy oraz poszerzeniem jej o nowe płaszczyzny tematyczne.

- Działalność Stowarzyszenia Samorządów Euroregionu Bug charakteryzuje się trwałą stabilnością.
- Euroregion Bug przeprowadził wiele działań w zakresie pozyskania funduszy zewnętrznych, aktualnie uwagę stowarzyszenia należy skoncentrować na skutecznym zarządzaniu tymi środkami przy jednoczesnym pozyskiwaniu nowych środków zewnętrznych na działalność tranzgraniczną.
- Pozyskiwane przez Stowarzyszenie środki zewnętrzne na współpracę transgraniczną wspierają istniejące polsko - białoruskie oraz polsko – ukraińskie sieci współpracy transgranicznej, kulturalnej, edukacyjnej i gospodarczej samorządów członkowskich.

- Stowarzyszenie określa nowe kierunki współpracy oraz odnajduje swoje miejsce w regionie poprzez stałe podejmowanie działań na rzecz utrwalenia jego pozycji wśród przedstawicieli państw Partnerstwa Wschodniego poprzez przekazanie doświadczeń polskich samorządów.